

Zenb, [\[2\]](#) ism, [\[3\]](#) ifk, [\[4\]](#) cürm, [\[5\]](#) hub, [\[6\]](#) ricz, [\[7\]](#) rics, [\[8\]](#) zelle, [\[9\]](#) zûr, [\[10\]](#) seyyie, [\[11\]](#)
şuuh,
[\[12\]](#)
şer,
[\[13\]](#)
şirk,
[\[14\]](#)
dall,
[\[15\]](#)
tuğyan,
[\[16\]](#)
su'r,
[\[17\]](#)
zulm,
[\[18\]](#)
anid,
[\[19\]](#)
fücur,
[\[20\]](#)
fahşa,
[\[21\]](#)
münker,
[\[22\]](#)
fesad,
[\[23\]](#)
fısk,
[\[24\]](#)
istikbar,
[\[25\]](#)
kebire,
[\[26\]](#)
sağire,
[\[27\]](#)
hit'a,
[\[28\]](#)
kizb,
[\[29\]](#)
kefur,
[\[30\]](#)
lemem,
[\[31\]](#)
neces,
[\[32\]](#)
nidd,

[33]

heva

[34]

ve vizir'

[35]

Kur'an-ı Kerim ve hadislerden yola çıkan büyük fıkıh âlimi Dahhak (ö:135/752) günahı; "***İşleyen e, Allahuteala'nın dünyada had, ahirette ise azap takdir etmiş olduğu suçlardır.***"

[36]

şeklinde tanımlamıştır.

Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamber (s.) imanla felah/kurtuluş arasında bir ilgi kurduğu gibi günahla da helak arasında bir ilgi kurmuştur. [37] Kur'an-ı Kerim, Firavun ve yönetici ekibinin insanlara yapmış olduğu zulüm [38], Lut kavminin cinsel ahlaksızlık

[39]

, Medyenlilerin ölçü ve tartıda yaptıkları hile ve haksız kazanç

[40]

nedeniyle helak olduklarını haber vermiştir. Bunlardan ayrı olarak putlara tapınmanın

[41]

, dinde aşırı gitmenin

[42]

, ayetleri inkâr etmenin

[43]

, "emribilmaruf nehyi anilmünker" görevini yapmamanın

[44]

, peygamberleri yalanlamanın

[45]

, hakikatten yüz çevirmenin

[46]

, zulmün

[47]

, resullerin getirdiklerine karşı çıkmanın

[48]

, zenginlikten dolayı şımarmanın

[49]

ve Allah'ın verdiği nimetlere şükretmemenin

[50]

de helake sebep olan günahlar olduğu belirtilmiştir.

Kur'an-ı Kerim ve hadis-i şeriflerden hareketle İslam âlimleri, birçok günah tanımı yapsalar da Hz. Peygamber (s.), günahı; insanın fitraten karşı çıktığı, vicdanının yapılmasına onay vermediği bir yabancılaşma eylemi saymış ve şöyle tanımlamıştır: “**Yaptığın zaman gönlünün razı olmadığı ve insanların da böyle bir şeyi yaptığını bilmelerini istemediğin şeydir**”

[51]

Çünkü “mümin yapmış olduğu bir kötülük nedeniyle üzüntü, iyilik nedeniyle de sevinç duyan”

[52]

insandır. “

Günahlardan kaçınmayı hicret, kaçınan kişiyi de muhacir

”

[53]

kabul eden Resulullah (s.), ümmetini özellikle inanç alanıyla ilgili günahlara karşı uyarmış ve şöyle buyurmuştur: “

Velev ki paramparça edilseniz veya ateşlere atılarak yakılsanız bile, Allah'a (c.) hiçbir şeyi ortak koşmayınız

”

[54]

Şirki, insanın dokunulmazlık hakkını kaybetmesine gerekçe sayan

[55]

Hz. Muhammed (s.), yedi veya dokuz büyük günahtan şiddetle kaçınmayı emretmiştir.

Resulullah, kişiyi helake sürükleyen bu günahları şöyle sıralamıştır: “

Allah'a (c.) (yaratma ve emretmede) başka bir varlığı ortak koşmak, sihirle uğraşmak, Allah'ın dokunulmaz kıldığı bir cana haksız yere kıymak, faiz alıp vermek, yetim malı yemek, cihattan kaçmak, namuslu kadınların iffetine iftirada bulunmak

”

[56]

Bu hadis-i şerifin bazı rivayetlerinde ise “zina etmek, hırsızlık yapmak”

[57]

da en büyük suçlardan sayılmıştır. “Anaya ve babaya isyan edip onların hukukuna saygısızlık yapmak”

[58]

dinen suç sayılmış ve bunlardan ayrı olarak Hz. Muhammed; “yalan yere yemin etmekten, yalan konuşmaktan, namazı, zekâtı terk etmekten ve komşunun namusuna göz dikmekten de” Müslümanların kaçınmalarını istemiştir.

[59]

Hz. Peygamber (s.), bazı günahların imanın zevaline yol açabileceğini belirtmiştir. Bu nebevi buyruklardan yola çıkarak bir sonuca varan akaid âlimleri; “**Helal sayılarak işlenen her günah**

Dr. Mehmet Sürmeli tarafından yazıldı.

Cuma, 01 Ekim 2010 00:52 - Son Güncelleme Perşembe, 21 Ekim 2010 02:59

insanı küfre götürür.

” kararında

birleşmişlerdir. Hz. Muhammed (s.), toplumsal ve ahlaki yıkım getiren günahlarla ilgili daha sert bir dil kullanmış ve şöyle buyurmuştur: “

Mümin, mümin olarak zina etmez; mümin, mümin olarak içki içmez; mümin, mümin olduğu hâlde hırsızlık yapmaz.

”

[60]

Günahlara karşı İslam milletini uyanık tutmaya çalışan Hz. Muhammed (s.), kişiyi günaha götüren yolları da yasaklamış ve bu çerçevede “fuhşun gizlisini de alenisini de haram kılmıştır.”

[61]

“

İnsanları güldürmek amacıyla yalan söyleyenlere yazıklar olsun

”

[62]

uyarısını yapmıştır. Günahları alenileştirmeyi yani; “yaptığı günahı başkalarına anlatmayı Allah’ın (c.) affetmemesine”

[63]

neden olarak gören Resulullahın bizzat kendisi, günahların her türüsünden her an uzak durarak tüm insanlığa örnek olmuştur.

Hz. Peygamberin uyarılarından hareketle sahabiler, günah işlemeyi ağır bir suç olarak görmüşlerdir. Günahı gözde büyütmeye ilgili Abdullah b. Mesud (r.) şöyle demiştir: “**Mümin günahlarını sanki üzerine düşecek bir dağ gibi görür. Facir ise günahlarını burnunun üzerine konan sinek kadar küçük görür.**

”

[64]

Enes b. Malik (r.)’de sonraki kuşakların günahlara olan kayıtsızlığını görünce şöyle söylemekten kendini alamamıştır: “

Sizler, bazı şeyleri yapmayı kıldan bile küçük görerek işliyorsunuz. Hâlbuki biz, Hz. Peygamber (s.) döneminde onları yapmayı insanı helake götüren büyük günahlardan sayıyorduk.

”

[65]

Yapıldığında Allah’ın (c.) ve peygamberin gazabını celbeden, işleyenlere dünyada yaptırım, ahirette de cehennem azabının kuşatacağını bildiren bütün günahlar büyük günah kapsamında değerlendirilmiştir. Bir kısmı insanı İslam’dan uzaklaştırabilen şu günahları Kur’an-ı Kerim, kaçınılması gereken öncelikli suçlar olarak bildirmiştir:

- 1- Küfür; Allah'ın varlığını, birliğini [\[66\]](#) ve ahiret gününü inkâr etmek. [\[67\]](#)
- 2- Allah'a şirk koşmak. [\[68\]](#)
- 3- Allah'ın dininden dönmek, İslam'ı terk etmek. [\[69\]](#)
- 4- Hayatı sadece dünya hayatından ibaret görüp ölümden sonra dirilmeyi inkâr etmek. [\[70\]](#)
- 5- Allah'a iftira etmek, onu gereği gibi yüceltmemek. [\[71\]](#)
- 6- Allah'a (c.) hakaret etmek, hakaret ifade eden sözler söylemek. [\[72\]](#)
- 7- Namazı terk etmek. [\[73\]](#)
- 8- Namaza karşı üşengeç davranıp ibadet etmeyi sevmemek. [\[74\]](#)
- 9- Cuma namazını terk etmek. [\[75\]](#)
- 10- Kâfir ve münafıklar için cenaze namazı kılıp onların lehinde şahitlikte bulunmak. [\[76\]](#)
- 11- Zekât vermemek. [\[77\]](#)

12- Haksız yere adam öldürmek. [\[78\]](#)

13- Geçim endişesiyle çocukları öldürmek. [\[79\]](#)

14- İntihar etmek. [\[80\]](#)

15- İnsanları Allah yolunda cihattan soğutmak. [\[81\]](#)

16- Düşmanlara karşı cihadı terk edip savaştan kaçmak. [\[82\]](#)

17- Müslümanlar arasında fitne fesat çıkarmak. [\[83\]](#)

18- İnsanları Allah yolundan çevirmek için para ve mal harcamak. [\[84\]](#)

19- Hayır hasenat için harcama yapmamak konusunda insanları teşvik etmek; cimriliği öğütlemek. [\[85\]](#)

20- Münafıklık yapmak. [\[86\]](#)

21- Münafıklara arka çıkıp yardım etmek. [\[87\]](#)

22- Münafıklara ve kâfirlere itaat etmek. [\[88\]](#)

23- Yahudi ve Hristiyanları dost edinmek. [\[89\]](#)

24- Yahudi ve Hristiyanlara itaat etmek. [\[90\]](#)

25- Allah'ın ayetleriyle alay etmek. [\[91\]](#)

26- Peygamberle alay etmek. [\[92\]](#)

27- Allah'ın ayetleriyle alay edilen yerde tepkisizce durmak. [\[93\]](#)

28- Allah'ın dinini alay konusu edinenleri dost edinmek. [\[94\]](#)

29- Müminlerle alay edip onları küçük düşürmek. [\[95\]](#)

30- İnsanlara hoşlanmayacakları lakaplar takmak. [\[96\]](#)

31- İnsanların ayıplarını araştırmak. [\[97\]](#)

32- Müminlerin gıybetini yapmak. [\[98\]](#)

33- Evlenilmesi dince haram kabul edilen kimselerle evlenmek. [\[99\]](#)

34- Zina etmek. [\[100\]](#)

35- Zinaya sebep olacak davranışlarda bulunmak. [\[101\]](#)

36- Namuslu kadınlara dil uzatıp iftira etmek. [\[102\]](#)

37- Haksız yere başkasının malını alıp yemek. [\[103\]](#)

38- Hırsızlık yapmak. [\[104\]](#)

39- Harcamalarda israfçı olmak. [\[105\]](#)

40- Hâkimlere rüşvet vermek. [\[106\]](#)

41- Rüşvet alıp vermek. [\[107\]](#)

42- Faiz alıp vermek ve faiz yemek. [\[108\]](#)

43- İçki içmek ve uyuşturucu ticareti yapmak. [\[109\]](#)

44- Kumar ve diğer şans oyunlarını oynayıp para kazanmak. [\[110\]](#)

45- Allah'tan başkası adına kesilen hayvanların etini yemek. [\[111\]](#)

46- Leş ve domuz eti yeyip bunların ticaretini yapmak. [\[112\]](#)

47- Oruç tutmamak. [\[113\]](#)

48- Allah'ın bildirdiği hakikatleri gizlemek. [\[114\]](#)

49- Yetimlerin mallarını yemek. [\[115\]](#)

50- Ölçü ve tartıda hile yapmak. [\[116\]](#)

51- Falcılıkla uğraşp kazanç sağlamak. [\[117\]](#)

52- Allah'a, Resulüne ve emanetlere hıyanet etmek. [\[118\]](#)

53- Günahlara çokça dalmak. [\[119\]](#)

54- Üzerine farz olduğu hâlde hacca gitmemek. [\[120\]](#)

55- Tağutları dost edinip onların huzurunda muhakeme olmayı istemek. [\[121\]](#)

56- Allah'ın emirleriyle hükmetmemek. [\[122\]](#)

57- Müminlerin yolundan ayrılıp başka bir yola girmek. [\[123\]](#)

58- Ana ve babaya karşı gelmek. [\[124\]](#)

59- Cimrilik yapmak. [\[125\]](#)

60- Allah'a çocuk isnat etmek. [\[126\]](#)

61- Hz. İsa'ya tanrı demek veya onun tanrının oğlu olduğuna inanmak. [\[127\]](#)

62- Sihirle uğraşmak. [\[128\]](#)

63- İman konusunda Allah'ın peygamberleri arasında ayırım yapmak. [\[129\]](#)

64- İnkârcılara sempati duyup onların hayat tarzlarına meyletmek. [\[130\]](#)

65- Allah'ın yaratmış olduğu fıtrata müdahale edip değiştirmek. [\[131\]](#)

66- Yalancı şahitlik yapmak. [\[132\]](#)

67- Kovuculuk yapmak; insanlar arasında bozgunculuk çıkarmak için laf taşımak. [\[133\]](#)

68- Yalan söylemek. [\[134\]](#)

69- Zulüm yapmak. [\[135\]](#)

70- Allah'ın, örtülmesini emrettiği yerleri örtmemek. [\[136\]](#)

71- Müşriklerle evlilik yapmak. [\[137\]](#)

72- Hayızlı eşle cinsel ilişkide bulunmak. [\[138\]](#)

73- İhramlı iken avlanmak. [\[139\]](#)

74- Allah'ın ayetlerinin bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr etmek. [\[140\]](#)

75- Allah'ın dinine ekleme veya çıkarma yaparak aşırı gitmek. [\[141\]](#)

76- Kadınların veya erkeklerin fuhuş amaçlı dost edinmeleri. [\[142\]](#)

77- Eş cinsellik yapmak. [\[143\]](#)

78- Lezbiyenlik yapmak. [\[144\]](#)

79- Allah'a rağmen helal ve haram tayin etmeye çalışmak. [\[145\]](#)

80- Haset etmek. [\[146\]](#)

81- Din büyüklerine kayıtsız şartsız itaat edip onları kutsallaştırmak. [\[147\]](#)

82- Gaybı bildiğini iddia etmek. [\[148\]](#)

83- İyiliği emredip kötülüğü engelleme görevini terk etmek. [\[149\]](#)

84- Eşkiyalık yapmak ve yol kesip insanları soymak. [\[150\]](#)

85- Arzu ve istekleri ilahi iradenin önüne geçirmek. [\[151\]](#)

86- Allah'ın rahmetinden umut kesmek. [\[152\]](#)

87- Miras hukukunda ilahi emirleri gözetmemek. [\[153\]](#)

88- Şahitliği gizlemek. [\[154\]](#)

89- Allah'ı anmaktan ve emirlerine uymaktan yüz çevirmek. [\[155\]](#)

90- Adak ve nezirleri yerine getirmemek. [\[156\]](#)

91- Allah'ın isim ve sıfatlarıyla ilgili sapık fikirler edinip bunları yaymaya çalışmak. [\[157\]](#)

92- Namaz, ezan ve diğer dini sembollerle alay etmek. [\[158\]](#)

93- Allah'tan başkasına dua etmek. [\[159\]](#)

94- Akrabalık ilişkilerini kesmek. [\[160\]](#)

95- Dinde tefrika çıkarmak. [\[161\]](#)

96- Kâfirleri sırdaş edinmek. [\[162\]](#)

97- Müslümanların yönetimini Allah ve Resulünü tanıma-yanlara terk etmek. [\[163\]](#)

98- Müşriklerin ve diğer inkârcıların cennetlik olabileceklerine inanmak. [\[164\]](#)

99- Kişinin sözleriyle davranışları arasında uyumsuzluk olması. [\[165\]](#)

Günahlardan uzaklaşmak insanı Allah'ın lütuflarına layık hâle getirir. Yüce Allah (c.), koymuş olduğu emirleri yerine getirip yasaklarından kaçınan kullarına yeryüzünün verasetini vereceğini belirtmiştir: “**Şüphesiz, Tevrat'tan sonra Zebur'da da hükmettik ki yeryüzünün verasetini salih insanlara vereceğiz.**” [\[166\]](#) Eğer müminler hayatlarının her anının hesabını verecekleri bilinciyle yaşar ve hayatlarına anlam verirlerse Allahuteala onlara tüm darlıklardan çıkış yollarını gösterir; kaza ve belalardan da emin kılar.

Dr. Mehmet Sürmeli

[1] Cürcani, *Tarifat*, s. 107.

[2] Âl-i İmran 3/11.

[3] Bakara 2/219.

[4] Nur 24/11.

[5] Kamer 54/47.

[6] Nisa 4/2.

[7] Müddessir 74/5.

[8] Maide 5/96.

[9] Âl-i İmran 3/155.

[10] Furkan 25/72.

[11] Bakara 2/81.

[\[12\]](#) Haşr 59/9.

[\[13\]](#) Enfal 8/22.

[\[14\]](#) Maide 5/72.

[\[15\]](#) İsra 17/15.

[\[16\]](#) Kehf 18/80.

[\[17\]](#) Lokman 31/15.

[\[18\]](#) Lokman 31/13.

[\[19\]](#) Kaf 50/24.

[\[20\]](#) Mutaffifin 83/7.

[\[21\]](#) Nahl 16/90.

[\[22\]](#) Nahl 16/90.

[23] Rum 30/41.

[24] Kehf 18/50.

[25] Araf 7/40.

[26] Nisa 4/31.

[27] Kehf 18/49.

[28] İsra 17/31.

[29] Tevbe 9/90.

[30] İnsan 76/3.

[31] Necm 53/32.

[32] Tevbe 9/28.

[33] Bakara 2/165.

[34] Casiye 45/23.

[35] Nahl 16/25.

[36] İbni Kayyım, *Medaricu's-Sâlikin*, I, 315.

[37] Günahla helak arasındaki ilişki için bak: Bakara 2/59, 61, Al-i İmran 3/112; Nisa 4/160-161, Enam 6/6, 11, 124; Araf 8/64, 72, 77, 78, 84, 100, 131, 133, 165, 166, Yunus 10/73; Hud 11/37, 80, 83, 84, 94, 116, 117; Yusuf 12/110; Nahl 16/112-113 vd.

[38] Bak: Araf 8/130-133.

[39] Hud 11/81-83.

[40] Hud 11/84-89, 94.

[41] Araf 8/152.

[42] Araf 8/166.

[43] Yunus 10/73-77.

[44] Hud 11/116-117.

[45] Nahl 16/112-113.

[46] Taha 20/48.

[47] Hac 22/27.

[48] Müminun 23/45-48.

[49] Kasas 28/58.

[50] Sebe 34/15-17.

[51] Müslim, Birr, 14, Had No: 2553, III, 1980.

[52] Ahmed, Müsned, V, 251.

[53] İbni Mace, Fiten, 23, Had No: 3934, II, 1298.

[54] İbni Mace, Fiten, 23, Had No: 4034, II, 1339.

[55] Bak: Nesai, Tahrimuddem, 37, Had No: 5, VII, 90-91.

[56] Buhari, 23, Vesaya, III, 195; Ebu Davud, 12, Vesaya, 10, Had No: 2874, III, 294.

[57] Nesai, Tahrimuddem, 37, Had No: 18, VII, 111.

[58] Tirmizi, 3, Büyü, Had No: 1207, III, 513.

[59] Nesai, Tahrimuddem, 37, Had No: 3, VII, 88-90.

[60] İbni Mace, Fiten, 3, Had No: 3936, II, 1299.

[61] Müslim, 49, Tevbe, 6, Had No: 2760, III, 2114.

[62] Ebu Davud, Edep, Had No: 4990, V, 265.

[63] Müslim, 53, Zühd, 8, Had No: 2990, III, 2291.

[64] Tirmizi, 38, Kıyamet, Had No: 2497, IV, 658.

[65] Ahmed, *Müsned*, III, 157.

[66] Bak: Bakara 2/88.

[67] Bak: Bakara 2/7-8.

[68] Bak: Nisa 4/48, 116; Maide 5/72.

[69] Bak: Bakara 2/217; Maide 5/54.

[70] Bak: Casiye 45/24; Yasin 36/78.

[71] Bak: Maide 5/64.

[72] Bak: Enam 6/108.

[73] Bak: Meariç 70/22; Müddessir 74/43; Maun 107/4.

[74] Bak: Nisa 4/142.

[75] Bak: Cuma 62/9-10.

[76] Bak: Tevbe 9/80-84.

[77] Bak: Tevbe 9/34, 103.

[78] Bak: Nisa 4/92-93; Enam 6/151.

[79] Bak: Enam 6/151; İsra 17/31.

[80] Bak: Nisa 4/29.

[81] Bak: Âl-i İmran 3/154-156.

[82] Bak: Enfal 8/16; Ahzap 33/16.

[83] Bak: Bakara 2/191, 217.

[84] Bak: Enfal 8/36.

[85] Bak: Münafikun 63/7.

[86] Bak: Âl-i İmran 3/167; Tevbe 9/67-68, 101.

[87] Bak: Nisa 4/88.

[88] Bak: Ahzap 33/1.

[89] Bak: Maide 5/51.

[90] Bak: Âl-i İmran 3/100, 149.

[91] Bak: Tevbe 9/65; Enam 6/5; Nisa 4/140.

[92] Bak: Enam 6/10; Rad 13/22.

[93] Bak: Enam 6/68; Nisa 4/140.

[94] Bak: Maide 5/57.

[95] Bak: Hucurat 49/11.

[96] Bak: Hucurat 49/11.

[97] Bak: Hucurat 49/12.

[98] Bak: Hucurat 49/12.

[99] Bak: Nisa 4/23.

[100] Bak: Furkan 25/68; Mümtehine 60/12; İsra 17/32; Nur 24/2-3, 24.

[101] Bak: İsra 17/32.

[102] Bak: Nur 24/4.

[\[103\]](#) Bak: Nisa 4/29-30.

[\[104\]](#) Bak: Maide 5/38.

[\[105\]](#) Bak: Araf 7/31; İsrâ 17/26-27.

[\[106\]](#) Bak: Bakara 2/188.

[\[107\]](#) Bak: Maide 5/42, 62-63.

[\[108\]](#) Bak: Bakara 2/275-277, Âl-i İmran 3/130; Nisa 4/161; Rum 30/39.

[\[109\]](#) Bak: Maide 5/90.

[\[110\]](#) Bak: Maide 5-90.

[\[111\]](#) Bak: Bakara 2/173.

[\[112\]](#) Bak: Bakara 2/173; Maide 5/3.

[\[113\]](#) Bak: Bakara 2/183.

[\[114\]](#) Bak: Bakara 2/159, 174.

[115] Bak: Nisa 4/10; Enam 6/152.

[116] Bak: Enam 6/152.

[117] Bak: Maide 5/90.

[118] Bak: Enfal 8/27.

[119] Bak: Hac 22/38; Nisa 4/107.

[120] Bak: Âl-i İmran 3/97.

[121] Bak: Bakara 2/257; Nisa 4/60.

[122] Bak: Maide 5/44-47.

[123] Bak: Nisa 4/115.

[124] Bak: İsrâ 17/23; Enam 6/151.

[125] Bak: Nisa 4/37; İsrâ 17/29.

[126] Bak: İsrâ 17/40; Nisa 4/117.

[127] Bak: Maide 5/72.

[128] Bak: Bakara 2/102.

[129] Bak: Nisa 4/150-151.

[130] Bak: Hud 11/113.

[131] Bak: Nisa 4/119.

[132] Bak: Furkan 25/72.

[133] Bak: Kalem 68/11.

[134] Bak: Enâm 6/21; Nur 24/13; Şuara 26/223; Haşr 59/11; Münafikun 63/1.

[135] Bak: Bakara 2/54, 59, 150; Nisa 4/64, 168; Maide 5/45; Enâm 6/45.

[136] Bak: Nur 24/31; Ahzap 33/59.

[137] Bak: Bakara 2/221.

[138] Bak: Bakara 2/223.

[139] Bak: Maide 5/94-95.

[140] Bak: Bakara 2/85, 208; Hicr 15/90-92.

[141] Bak: Nisa 4/124.

[142] Bak: Maide 5/5.

[143] Bak: Araf 7/80; Ankebut 29/28.

[144] Bak: Nisa 4/16.

[145] Bak: Maide 5/87; Nahl 16/116.

[146] Bak: Nisa 4/54; Felak 113/5.

[147] Bak: Tevbe 9/31.

[148] Bak: Neml 27/65; Hucurat 49/18; Bakara 2/33; Âl-i İmran 3/179; Enam 6/50, 59; Araf 7/188; Yunus 10/20; Hud 11/31.

[149] Bak: Maide 5/63; Hud 11/116; Tevbe 9/67.

[150] Bak: Maide 5/33.

[151] Bak: Casiye 45/23.

[152] Bak: Hicr 15/56; Rum 30/36; Fussilet 41/49.

[153] Bak: Nisa 4/13-14.

[154] Bak: Maide 5/106; Bakara 2/283.

[155] Bak: Taha 20/124.

[156] Bak: Hac 22/29; İnsan 76/7.

[157] Bak: Araf 7/180.

[158] Bak: Maide 5/58.

[159] Bak: Enam 6/40.

[160] Bak: Rad 13/25; Bakara 2/27.

[\[161\]](#) Bak: Enam 6/59.

[\[162\]](#) Bak: Tevbe 9/16.

[\[163\]](#) Bak: Bakara 2/205.

[\[164\]](#) Bak: Maide 5/72.

[\[165\]](#) Bak: Saf 61/2-3.

[\[166\]](#) Enbiya 21/105.

[Joomla SEO by AceSEF](#)